Ч. 137 (11.478). Львів, субота 22. червня 1929. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
" Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Гостра справа.

Львів, 21. червня 1929.

Европейську пресу заливає мутна хвиля негодування й обурення на британського премієра за його ще передпремієрівську статтю в „Сандей Таймс". Франція та Югославія вже зложили свої протести з того приводу в британському міністерстві закордонних справ, а інші погрожують протестувати в найближчих днях. Стаття Мекдональда про справу національних меншостей — неж ніщо інше, тільки підважування трактатів, заохочування меншостей до „протидержавної" діяльности, руйнування миру.

Звідкіля таке обурення, перетикане погрозами і терором по адресі британського премієра?

Недавно мадридські авґури, спираючись на звіті трьох під проводом амбасадора Адаці і при дільній співучасти Чемберлена (який для нац. меншостей зааплікував не тільки льояльність, але в дальшій консеквенції неминучу денаціоналізацію в користь більшости), „вирішили" меншостеву проблему по лінії: „нехай буде, як бувало!" Навіть Штреземан остаточно спустив з люґанського тону і приєднався до гармонійного мадридського хору. Льондон мовчав, і цю мовчанку на радощах принято за тиху згоду саме такої, а не іншої полагоди меншостевої проблеми. З хвилею принятя мадридського рішення Радою Ліґи Націй справа меншостей впала на терені Ліґи Націй. Правда, те рішення мало ще підтвердити вересневе загальне зібрання Ліґи Націй. Але це дурниця. Якщо Рада є в тій справі одноздгідна, то однозгідним буде й загальне зібрання.

Тимчасом на безжурно-спокійні голови мадридських авґурів, як грім з ясного неба, спадають тверді слова Мекдональда, які зачіплюють не тільки питання меншостевої процедури в лоні Ліґи Націй, але дещо ширше ставлять цілу меншостеву проблему. Мекдональд виставляє загальний принцип, щоби справи національних меншостей були трактовані в дусі взаємного пошанівку, взаємного давання і брання, вимагаючи успішної контролі з боку Ліґи Націй; усунення технічних трудноіщів для вношення петицій; оголошування арґументів оборони держав, обвинувачуваних меншостями; створення окремої комісії для справ меншостей при Лізі Націй з виключенням тайної дипльоматії.

В своїй статті Мекдональд порушує взаємне відношення між меншостями і державами, в яких вони живуть. Поминаючи ті „меншостеві" території, які можуть бути обєднані зі своїм матірним пнем, особлившу увагу присвячує він „островам рас", вимагаючи справедливого управильнення меншостевого питання в нутрі держав. Бо

„в інтересі миру мусимо поважно застановитися над тим, які права мусять бути признані меншостям збоку держави і які обовязки меншостей супроти держави. Мусимо старатися щонайменше осягнути те, щоби меншостеве населення почувалося в державі, до якої політично належить, як у себе вдома, і тому могло співпрацювати в державному житті".

Зокрема Мекдональд висуває домагання — усунути ріжниці в горожанських правах; шанувати ріжниці язикові і релігійні в законодавстві, адміністрації й шкільництві; завести автономію всюди там, де з огляду на чужі раси можуть бути створені окремі провінції.

Зупиняючись над теперішним становищем меншостей в поодиноких державах, у відношенні до Польщі зазначує він, що „в часі ратифікації трактатів на 27 мілїонів населення Польщі було 6 мілїонів чужої раси", не беручи на увагу жидів як горожан „чужих расою" (польська преса перекрутила цю увагу, врештою зменшуючу кількість „інородців", пишучи про „6 мілїонів німців" в Польщі).

В дальшому порушив Мекдональд принагідно справу меншостей у Франції, гостро критикуючи насильну політику італізації німецької і словінської меншостей в Італії. З черги зупинився він над сербізацією хорватів в Югославії та подав кілька уваг про положення меншостей в Румунії, на Мадярщині, в Греції й Болгарії, закінчуючи свою статтю побажанням на адресу Штреземана:

„Д-р Штреземан заповів у грудні в Люґано після свойого вибуху протесту, спровокованого з іншої сторони, що вся проблема охорони меншостей розвинеться на найближчому повному засіданні Ліґи Націй. Кожний, хто бореться за забезпечення миру в Европі, з глибини серця бажатиме йому додатніх вислідів".

В статті Мекдональда впадає у вічі, що справу національних меншостей брав він загально, не обмежуючи її до тих держав, що підписали меншостеві трактати, але й поширюючи на великі безтрактатові держави (на Італію й Францію). І тим треба пояснити той безмір негодування в італійській та французькій пресі, що їх побідників і „протекторів" кладеться на одну дошку з побідженими або протеґованими. Цю саму тезу загальности висунув також польський міністр закорд. справ Залеський, але з іншою метою, а саме, щоби при допомозі великих держав раз на все вбити меншостеву проблему. Розглядаючи положення меншостей в поодиноких державах, виявив він велике обзнайомлення з тією справою на заході і частинно на полудні, але не виявив обзнайомлення з меншостевою проблемою в середущо-східній Европі (головно в Польщі і Румунії), і тому обмежився до загальних, не зовсім вірних уваг на цю тему.

На всякий випадок справа є порушена з подиву гідною відвагою. Не важне, чи автором цієї знаменної статті є лідер лейбуристів чи премієр Великої Британії, себто чи її автором є Мекдональд зперед двох місяців чи зперед тижня, а важне те, що ту справу порушено авторітетним політичним діячем широкого розміру.

В Мадриді формально притуплено гостроту меншостевої, а радше: національної проблеми. Та по суті вона нічого не втратила зі своєї життєвої, реальної гостроти. Британський премієр своєю статтею знову поставив її на порядок актуальних справ, вирівнюючи „компромісове" становище в Мадриді Штреземана. А це дає основу думати, що у вересні та справа знову стане більш актуальною і ширшою — розуміється, — якщо Мекдональд розпоряджатиме відповідним інформаційним матеріялом.

Обезпечення Франції.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, у червні 1929.

I.

Всі тутешні газети говорять богато про книжку капітана Рока, співробітника головного щоденника військового, що появилася недавно під заголовком „Обезпечення Франції" (**Rocques La sécurité française**). Книжці цій — тай темам, які вона порушує, — присвячено тут уже не десятки, а сотні статтей і критичних розглядів, прихильних і неприхильних: нема сумніву, що предметом своїм вона торкається одного з найважніших питань (може навіть просто: найважнішого) сьогоднішньої французької національної політики. Зосібна торкається вона важних питань закордонної політики Франції і питання її заграничних союзів. Хто хоче розуміти теперішні проблеми французькі, а з ними й міжнародні, тому не годиться перейти байдуже попри міркування і висновки сотника Рока; можна з ними погоджуватися, або їх відкинути, але знехтувати їх не можна.

Не наша річ хвалити або ґудити думки видатного французького старшини — доволі з нас буде обєктивно переказати, що в них основне суттєве.

Зробити це тим лекше, що автор пише просто і ясно і точно формулує свої дефініції.

II.

Він каже: „Обезпечення країни, це сума військових і дипльоматичних ґарантій, які позволяють країні супокійно й з довірям ґлядіти на будучі збройні конфлікти, які-б вони і не були небажані". Правда, мирові і післямирові договори установлюють мир і осуджують війну. Одначе навіть найвизначніший „льокарнський миротворець", Бріян (а з ним і чеський Бенеш) передбачує випадки — ось як прилучення Австрії до Німеччини — які „означувалиб війну". Значить, каже автор, військові запоруки є неминуче потрібні, навіть зі становища найгарячіших визнавців Союзу Народів. Для країни, як Франція, „виставленої і отвертої" (каже автор) на наїзди, першою запорукою безпечности були, є і завсіди будуть кріпкі границі.

На погляд сотника Рока (тай всіх французьких військових старшин) творці Версайського договору або не розуміли ваги безпечних, легких захистити кордонів, або не зуміли добитися згоди союзників на них. Як відомо, маршал Фош вимагав лінії Рену як східного кордону Франції: замість неї Франція назад дістала на півночі, на північному сході і на сході ті кордони, які накинули їй були її противники 1815 р., після перемоги над Наполеоном. Ці кордони були переможцями з 1815 року так викроєні, щоб союзники могли якнайлекше знов вдертися до Франції, якби вона хотіла визволюватися з пут, наложених Віденським Конгресом; тай справді перейшли тами кордонами аж два наїзди.

III.

Єдиною надійною й твердою обезпекою держави є військові кордони, тоб-то визначені військовими спеціялістами — не вгаває впевняти сотн. Рок, а з ним і вся військово-географічна доктрина. Клясичний зразок: Коли Австрія 1866 року віддавала Венецію італійцям, австрійський ґенеральний штаб сам визначив нові кордони між Італією і Австрією — кордонів цих австро-угорська армія захищала від 1915 року розмірно легко перед переважуючими силами італійськими, і щойно тільки внутрішній розклад ц. і к. армій в осені 1918 року позволив італійцям їх переступити.

Могли би про це чимало розказати й наші вояки, з Галичини й Буковини, що коротали свій вік у скелях Красу і Дольомітів...

Протилежний зразок: в суперечности до вимог пруського ґенерального штабу Бісмарк 1871 року полишив Франції твердиню Бельфор — маючи цю твердиню в своїх руках, французи зараз таки в перших днях війни 1914 року заняли цілу кітловину Зундґав і до самого кінця війни зберігли її в своїх руках, проти всіх зусиль німецького протинаступу.

IV.

Ні, повторює сотн. Рок, справжні військові кордони — не химера. Хто їх не має, той мусить замісць них побудувати собі цілу систему оборони, відповідаючу засобам і методам новітньої війни.

Система оборонних укріплень потрібна особливо країні, яка є „наситена" і не має найменшого резону шукати нових війн, та з якою мають свої порахунки — інші держави, менше наситені і менше вдоволені тим, що мають. Нічого й додавати, що теперішня Франція, наситена Версайським миром, являє собою елемент міжнародного консерватизму в Західній Европі: вона тільки хотіла би зберігти надбане 1919 року — ні нових земель, ні нових добичей їй не треба. Біда тільки, що не всі інші европейські народи й держави також наситені й вдоволені мировими договорами й обставинами, які договори ці їм накинули і які можуть бути змінені хіба тільки новою війною...

Ще один історичний спогад. Коли 1813 року розпочався відворот Наполеонських армій і коли над Францією нависла небезпека вілізатного наїзду, французи раптом і трохи за пізно спостерегли, що нічого за останніх 20 років не передбачено задля охорони рідної землі. Тоді старина

Карно, колишній творець і організатор армій Революції, звернувся до Наполеона з порадою і предложенням швидко відновити стару (з часів Людвика XIV) твердинну систему Вобана і під захистом цієї системи ставити чоло наїздови ворожих союзників. Порада була влучна, але відкинув її Наполеон. Замісць боронитися за старими фортецями, він волів погнатися до Ватерльо.

Ось кілька думок, вирваних з книжки сотника Рока. Вони доказують, що безпеченство країни основується на даних географії й історії, тай складається з елементів технічних і матеріяльних; політика міжнародніх договорів і союзів тільки тоді буде доцільна і надійна, коли вона буде основана на тверезому пізнанні і оціненні особливостей природної границі кожної даної країни і нації.

B. П.

За океаном.

Нова Управа „Українського Народнього Союзу".

Американська „Свобода" з дня 21. травня ц. р. повідомляє: Шестий день 17-тої Конвенції УНС застав всіх делегатів перемучених і нервових, бо кожний мав ще якийсь внесок чи запит, а тут час минав скоро й Конвенція мусіла закінчитися. Переведено дискусію над поширенням „Свободи", діточим журналом і сиротинцем. Комісія прохань призначила понад сотку запомог. „Свобода" має видаватися далі в такім виді, як досі, але в міру зросту фондів буде побільшена бодай під неділю. На допомогу краєві призначено 3.000 дол., між іншим 1.000 дол. на „Рідну Школу". Новий Головний Уряд УНС представляється так: головний предсідатель: Микола Мурашко; головний заст. предс.: Василь Гришко; головна заст. пред.: Юлія Баволяк: гол. рекорд. секретар: Іван Каштанюк; гол. фінанс. секретар: Роман Слободян; головний касієр: Василь Левчик; завідатель „Свободи": Семен Ядловський; контрольна комісія: д-р Клодницький, О. Шараварко і Гр. Пипюк; головні радні: д-р Клим, інж. В. Маліевич; Т. Михальчук, Анна Боївка, С. Слободян, С. Заблоцький, о. В. Сполітакевич, М. Розуміло, А. Питляр, П. Стадник.

День „Рідної Школи" у Филядельфії.

Дня 2. червня ц. р. влаштовано у Филядельфії святочний обхід, присвячений в цілости „Рідній Школі". На свято приїхав делегат „Р. Ш." Л. Ясінчук. Святочний обхід почався діточою театральною виставою, що її відіграли малі школярі з української школи ім. Івана Франка при Січовому Домі. Ставили двоактову штуку В. Софронова „Свято Весни". По виставі відбувся концерт, на якому співав мішаний хор драматично-співацького кружка ім. Шевченка. По концерті відбулося віче, присвячене справам „Рідної Школи". На ньому виголосив велику промову про шкільництво у старому краю п. Л. Ясінчук. По рефераті зарядив голова віча п. В. Левицький збірку на „Рідну Школу". Зібрано готівкою 150 долярів, а крім того богато осіб і організацій декларувало значні суми. Віче закінчилось вибором комітету, що має далі продовжувати збірку на „Рідну Школу".

Конвенція Українського Робітничого Союзу.

У Скрентоні відбулась конвенція запомогово-асекураційного Т-ва „Український Робітничий Союз". До екзекутиви вибрані: Петро Дутчак, як голова, Степан Коршан, як фінансовий секретар; Теод. Миник, як рекордовий секретар, д-р М. Тащія, як касієр і Антін Батюк як менаджер. Редактором пресового органу Союзу вибраний Микола Цеглинський.

Закінчення 11-літнього процесу.

У Дітройті тягнувся цілих 11 літ процес за посідання греко-католицької церкви св. Івана Хрестителя. Саме минулого місяця цей процес покінчився так, що власниками церкви на основі правосильного присуду стали греко-католики. З американської преси довідуємося, що все майно церкви, разом з нею, має меншу вартість ніж ті кошти, які зужито на ведення процесу. Процес вівся між греко-католиками і вірними автокефальної української православної церкви.

Промова посла Лучковича в канадійському парляменті в обороні українських імігрантів.

Дня 28. травня виголосив пос. Михайло Лучкович — як про це повідомляє американська українська преса — велику промову в канадійському домініяльному парляменті в обороні української іміграції. У промові зазначив він, що в Канаді помітно останніми часами дивну і шкідливу для держави агітацію проти українців і взагалі проти нових канадійців, що прийшли туди не з Англії, а з інших країв, а яких тому називають чужинцями та ставляться до них взагалі згірдливо. Далі промовець пригадав підпольну агітацію проти українців, що велася в зимі минулого року. Несовісні агітатори твердили тоді, що українці єднають свої сили як окрема група проти канадійців англійського походження. Крім того вказав пос. Лучкович на шкідливу пропаганду протестантського епископа Лойда проти українців. Взагалі українських емігрантів вважається другорядними. В тому місці перебив послові міністр іміграції Форк, кажучи, що іміграційний закон не знає таких ріжниць. У відповідь на це заявив пос. Л., що не в тім річ, чи такі ріжниці є чи нема їх у законі, а річ у тім, що до них йде у житті, а до того допустити не можна. Бо як канадійці англійського роду, от хочби й міністри, люблять і тепер свій рідний край, так само люблять свою батьківщину і українці. А це не є ніяка хиба, а навпаки гарна прикмета їх душі. Українські діти в канадійських школах належать до найліпших у науці та отримують відзначення. А що булоб, якби це були діти канадійців англійського походження і їх звалиб „брудними емігрантами"? По промові пос. Лучкова промовляли пос. Маніон (б. міністр почт), а далі пос. Ворд. Обидва вони признали повну слушність виводам посла Лучковича та висловились з повним признанням про його промову. Так само з признанням висловився про цей виступ канадійський оттавський щоденник „Ди Ситизен". І ми можемо тільки повитати такий гідний виступ нашого земляка в Канаді в обороні доброго імени та гідности української іміграції.

З польських справ.

Президент републики на Волині. — Гостювання чолових представників европейського соціялізму у Варшаві. — „Польська конституція мусить бути змінена..."

Давно заповідані відвідини през. Ігн. Мосціцького на Волині відбулися в офіціяльних рямках у днях 17. до 19. ц. м. Воєвода Юзефський і підчинені йому адміністраційні чинники віддавна підготовляли прийом волинських чинників для президента републики. На день 16-го ц. м. змобілізовано до Луцька селян, відділи військової підготовки, шкільну молодь, представників товариств, організацій то-що. Прибрано теж доми. На зустріч президентові Мосціцькому виїхав до границі волинського воєвідства воєвода Юзефський з урядовцями і представниками громадянства. В імени українського населення витав президента при вїзді на волинську землю бебістичний посол Богуславський.

Президент Мосціцький, прибувши до Луцька автом, спершу відвідав римо-кат. собор, де його зустрічав епископ кс. Шельонжек. Звідтіля подався президент до православного собору, витаний кременецьким епископом Симоном в окруженні духовенства і відділом 24 полку піхоти. Після богослуження хор відспівав в честь президента „Многія лета" і „Боже, цось Польскен". З черги подався президент до церкви Братства Чесного Хреста, де — повитаний церковним старостою, вислухав — як звідомлює ПАТ — привитальної адреси, відчитаної корифеєм української літератури Модестом Левицьким, який вручив п. президентові в гарній шкуряній оправі грамоту зі змістом згаданої адреси. Від порога святині провів п. президента о. мітрат Пащевський в асисті духовенства до спеціяльного фотелю, уставленого перед вівтарем. Після відправи богослужения й уділення благословення п. президентові о. Пащевським, хор відспівав „Многая літа".

З церкви Чесного Хреста подався президент до евангелицької церкви, до караїмської кенеси і до жидівської синагоги.

На перегоновому полі відбулася перед президентом дефіляда делегацій „всіх станів, всіх верств, всіх суспільних відломів, всіх національностей і віроісповідань". Цій дефіляді крім президента придивлялися міністри Кюн і Станевич. Крім населення в дефіляді брало участь військо, військова підготовка, школи і делегації сіл та повітів.

З черги відбулося посвячення летунського порту, а опісля у воєвідстві відзначення урядовців і деяких громадян відповідними відзнаками. Вечером президент приймав делегації суспільних організацій, як: „Звйонзку стрілецького", союзу осадників, кооперативних і хліборобських організацій, купців, поміщиків і т. і. Українську національність репрезентували делегації клюбу-касина „Рідна Хата" і редакції „Української Ниви". Прийом у Луцьку закінчено равтом у воєвідстві.

Другого дня рано президент відвідав „Польську Мацерж Школьну". З Луцька подався президент до Дубна, де витав його 43 полк піхоти, бурмістр Триба, кс. пралат Кузьмінський в імени

М. БРИЛИНСЬКИЙ.

ЛИСОНЯ.

(Спомин.)

Не хотілося нам йти з каварні. До гостинниці спати? Чи плентатись по вулицях? — „Кельнер, ще вина!" Цей, з російського фронту пив лиш горілку і не пянів. — Глядів десь далеко перед себе, в кут салі...

„Ех Лисоня, Лисоня!" — зітхнув.

„Що це за Лисоня?"

„Горбок такий під Бережанами. Лісом покритий. Не вийде він з памяти ніколи тим, що брали участь у боях за цей горб, а властиво за Бережани.

Послухайте: На полудне, за лісом яр, за ним другий горб, голий, і Потутори. Цей другий ми ще тримали одним курінем нашого полку. Нас дали до Бережан на відпочинок, в заплату за відворот. Добре нам там жилося. „Чи ти знаєш, брате", — звернувся до мене — „що це значить не бачити майже рік жінки? Просто, не бачити звичайної, хоча би брудної, подертої спідниці? Не маєте поняття, що значить нераз, у відповідних обставинах „голод жінок". Від найстаршого віком до наймолодшого, від найнижчого степенем до простого стрільця — все голодними очима гляділо за жінками. Старі, брудні, хорі, зовсім апатичні — байдуже. Аби жінка!

Між мужвою йшла нераз боротьба за жінку. Сам бачив раз, як наші стрільці викидали турків з кімнат, за що ті, з пімсти, кинули через вікно до середини ручну гранату. Новочасні троянські бої за гарну Олену, правда?...

А недалеко за горбком йшли буденні перестрілки, ґранати й шрапнелі розганяли з площі військову орхестру, кожної хвилини могла бути трівога і марш! — на позицію, або в протинаступ...

І якжеж не використати тих кілька вільних хвилин?! Та скоро розвіяли нам цю ідилю. Заалярмували нас. Пішла сотня за сотнею, чета за четою. Перейшли вулицями міста, дорогою попід ліс і між дерева. Зупинились біля полкової команди.

Скажено гатили ворожі батерії. Відбили вже два наступи. Але це щойно пригривка. Під вечір треба надіятися нових наступів, а може ще завтра не дадуть спокою.

Моя сотня мала носити „еспанських їздців" на один відтинок, який найбільше потерпів від барабанного вогню. З першим транспортом пішов і я. Зайшов до команданта сотні. Симпатичний жидок четар, доктор хемії, родом з Буковини, малий, бородатий. Досить любили його стрільці.

„Ну щож, кравне, тяжко, га? Але не бійся, вже я тебе підпоможу".

„Не треба мені твоєї помочі. Я сам собі дам раду з моїми ґренадірами" — відповів. (І ради не дав і сам погиб).

Вже пішло кілька транспортів, коли прибігає адютант: „сотні вже не висилати, а я зараз до курінного". — Довідуюся у нього, що на півночі коло Зборова, прорвана лінія, цілий курінь відходить негайно назад до Бережан, там сідаємо на вантажні авта, ну, і в танець. — Пішли, сіли на німецькі авта, через місто, гостинцем понад став і далі. Приїхали за пізно, але ми не були з цього невдоволені. Місцевими силами вдалося прорив зліквідувати, крім одного невеликого відтинка. Ми закватирувалися коло фільварку Броніславівка. Перебули ніч, настав ранок. Все ще могла бути потреба, що вжиють нас.

Короткий, але нагальний артилерійський вогонь, бравурний штурм і позиція відобрана. І майже в той-же мент приходить приказ: „збірка, йдемо в село і знов автами швидко до Бережан, бо на Лисоні і в Потуторах фронт перерваний".

Стрільці кленуть: „до хресту несли, женився, а машиною не їхав. А на смерть, то їм спішно слати". Нервозні балачки та ріжні здогади. Це вже торкається нас близько, бо це наш полк, наші позиції. Посідали й поїхали. Пізніше німці, за весь час боїв за Бережани, возили вздовж фронту якийсь висортований курінь, що називалося „пересуванням резерв", а задавало багато мороки летунам і обсерваційним бальонам.

Пізним вечером приїхали до Бережан. Стрінули старшину з полкової команди: прорив знов зліквідували. „Що за щастя", — подумав кожний егоїстично. — Розповідали цікаві річи. Коли ми відїхали, вже під вечір, був ще один, дуже сильний наступ. Відбили. На радощах пересвідчені, що на тому кінець, бачучи в уяві цілий дощ відзнак за успішну оборону, позволили собі старшини на „бенкет", який затягнувся до пізної ночі. Стійки, не бачучи великої уваги й догляду дижурних старшин, помучені тяжким днем, дрімали. Вся решта спала кріпким, або пяним сном.

(Продовження буде)

польського населення, а бебістичний посол Сегейда в імени українського населення. Опісля в маґістраті приймав президент делеґації духовенства всіх віроісповідань, міської ради, федерації „звйонзку оброньцуф ойчизни", пеовяків та офіцерів резерви.

З Дубна подався президент до Кременця. По дорозі затримався в Субодовичах, де в громадському уряді витано його хлібом і сілю, а одна з дівчат піднесла йому коровай. На подвірі громадського уряду підвечіркував президент, слухаючи українських пісень. Вечером прибув президент до Кременця, де обсяг його зацікавлення обмежився до польського ліцею. Президент вислухав богослуження в ліцеальному костьолі, в товаристві міністрів Станевича і Червінського (цей останній тільки-що прибув з Варшави) відвідав Білокерницю, де розташовані наукові заклади кремінецького ліцею. Після повороту до Кремінця президент приняв на ліцеальному грищі дефіляду молоді, в якій взяла участь молодь самоврядної ґімназії, молодь українська і жидівська, пластуни, військова підготовка і молодь православної семинарії. ПАТ подає, що свято прийому президента в Кремінці відбувалося під настроями українсько-польського братерства.

Пополудні відбулася в ліцею роздача свідоцтв абітурієнтів. При цій нагоді відповідні промови виголосили візит. Понятовський і мін. Червінський. В імени польських абітурієнтів відповідала Баранська, кажучи, що кремінецький ліцей є осередком для польської молоді із закордону (себ-то з Рад. України! — Ред.). Та молодь є — мовляв — звязана з окраїнною землею і бажає повернути на ту землю, щоби на ній працювати для річипосполитої. В імени абітурієнтів-українців (яких є дуже мало, про що в своїм часі писав В. Серошевський — Ред.) промовляв Данильчук, кажучи, що українська молодь, якій впоювано ідею братерства і співпраці ріжних національностей, піде тепер до ораїнних шкіл (не знати тільки, на котрі „окраїни". — Ред.), щоби віддати народові те, що взяла з ліцею, щоби серед народу поширювати ту величню ідею. Український учитель своєю працею над дітьми добуватисьме до сердець їх батьків, виказуючи їм значіння Польщі для них, що — даючи освіту всім національностям — не нищить їх властивостей, того, що вони полюбили.

Стільки подаємо за ПАТ-ом про побут президента польської республики на Волині. ПАТ ще додає, що

„в тутешніх літописах буде записаний врештою не вперше факт, тим разом особливо виразно, факт, що накидується кожному неупередженому обсерваторові, що населення, яке заселює окраїни нашої держави, відчуваючи на собі благодатні наслідки правління Найяснішої Річипосполитої, є звязане зі своєю Матірю такими сильними нитками, що їх не зуміло зірвати понад столітнє брутальне насилля наїздника".

В імени українського населення виступали з привітами звичайно наддніпрянські еміґранти, шкільні діти або реґіоно-бебісти.

Годиться ще додати, що у звязку з побутом президента держави т. зв. червона преса („Курєр Червони"), а за нею й Аґенція Всходня починають поширювати прецікаві історії, які заносить цісарськими леґендами. Так напр. в одному із сіл під Кремінцем президент стрінув на шляху пежепову у виді накритого стола з хлібом і сілю. Біля нього стояла „бабуня українка" Олена Гаврилюк. Коли президент затримався, вона низько вклонилася й поцілувала його в руку і в лице, заявляючи, що нічого собі не бажає, тільки хотіла би побачити „нашого пана президента і поблагословити його працю для добра нашого краю". Президент поцілував Гаврилюкову і поїхав в дальшу дорогу.

Саме тоді, коли президент польської республики розїзджав автомобілем по Волині, у Варшаві явилися найвизначніші представники II. Інтернаціоналу, щоби підтримати пепесівців в боротьбі за втримання республики і демократії. В днях 17. і 18. ц. м. завилися у Варшаві: провідник бельґійських соціялістів і б. міністр закорд. спр. Вандервельде з жінкою (теж лідеркою бельґійських соціялістів), президент німецького парляменту Лебе, голова анґлійської партії праці Кремп, представник французького соціялізму Льокен та провідник латиської соц.-демократії Кальніс.

Завданням вождів II. Інтернаціоналу є боротися з пошестю диктатури. А що ця пошесть глибокі коріння пустила в Польщі, то сюди спрямували свої кроки чолові представники соціялізму анґлійського, бельґійського, німецького, латиського і французького.

У звязку з їх прибуттям ППС уладила велику політичну академію в салі варшавського цирку під проводом батька польського соціялізму Б. Лімановського і марш. Дашинського. В салі цирку явилися пепесівські організації з праворами й орхестрами. Академію відкрив в імени варш. організації ППС пос. Арцішевський. Після нього промовляв Еміль Вандервельде, п-і Вандервельде, Павль Лебе, Кремп, сен. Лімановський, Кальніс і пос. Барліцький. Академію закінчено походом під редакцію „Роботніка", а опісля відбувся равт на честь закордонних гостей у марш. Дашинського.

Змістом усіх промов чолових представників европейського соціялізму була критика всякої диктатури, звідки вона не походилаб. Та чи вдасться пепесівцям з підмогою II. Інтернаціоналу врятувати в Польщі республику і демократію, — це ще велике питання. Бо саме тоді, коли у Варшаві осуджувано диктатуру, в Лодзі відбувся зїзд Безп. Бльоку співпраці з урядом, на якому полк. Славек, муж довіря марш. Пілсудського, заявив, що „польська конституція мусить бути змінена і буде змінена".

Хоч партії всіми силами противляться зміні конституції, то

„це їм нічого не поможе. **Польська конституція мусить бути змінена і буде змінена.** Але яким способом? Для зміни конституції треба диспонувати в соймі двома третинами голосів. ББ має лиш одну третину, а перед собою суцільний мур противників, що стоять в обороні посольських привілеїв. Отже **клюб ББ хотів би ухвалити нову конституцію, не хапаючись насилля, не роблячи державного замаху і то голосами своїх противників.** Виборці, громадянство — мусять самі вплинути на послів, щоби голосували за зміною конституції. **Так чи інакше — конституція буде змінена... Сам факт істнування марш. Пілсудського дозволяє в остаточному разі на устроєвий експеримент.** Але ми хочемо того виминути, хочемо, щоби посли ухвалили конституцію хочби під натиском громадянства..."

Одночасно в погрожуючій промові полк. Славека найшовся також уступ на адресу ППС і варшавської академії. Мовляв, робітнича маса має великі заслуги для здобуття незалежности Польщі. Але сьогодні найшлася вона

„під проводом людей з ППС, що працюють протидержавно, як: Ліберман, Д'яманд, Квапінський, Жулавський. Треба тим людям відібрати організаційні станиці, на яких вони сидять. Добрі посади в касах хорих мусять тепер скінчитися..."

Ці одночасні маніфестації у Варшаві й Лодзі зайвий раз засвідчають, що боротьба між обома таборами: демократичним і профашистівським загострюється та що обі сторони готовляться до вирішення.

Анґлійсько-американські мирові заяви.

Анґлійсько-американські переговори в справі морських розброєнь, які мають між іншим на меті також довести до скликання інтернаціональної конференції в справі морських розброєнь, будуть мабуть успішні. Щонайменше так можна гадати на основі тих промов, які виголосив Медональд, Гендерсон та американський посол у Льондоні ґенерал Доз.

Мекдональд виголосив промову у шкотському місточку Лясімаут, з якого він походить. Він заявив, що готовий у відповідному часі обговорити в Америці з президентом Гувером проблему світового розброєння. Далі він сказав: „В часі моєї виборчої аґітації я весь час зазначував, що наші відносини до Злучених Держав є одною з наших найважніших проблем. Ґенерал Доз і я підчас нашої розмови ствердили, що ми маємо ті самі загальні погляди про світовий мир. Ми зійшлися не для того, щоби загрожувати іншим народам або панувати над націями, або щоби заключувати союзи, ми не маємо заміру ставити інші нації перед доконані факти, які вони мусять або приняти або відкинути. Ми маємо надію, що нам удасться виробити стіл, при якому могли би засісти всі нації в добрій приязні, щоби студіювати способи й пляни до осягнення мира.

Я маю надію, що анґлійсько-американські розмови, які тепер розпочинаються, переконають як великі, так і малі держави, що вони не спрямовані проти них. Могутня республика по той бік океану виключує европейські зобовязання та союзи, одначе ніхто не може підозрівати її, що вона не схоче послужити спільним інтересам мира та демократії. Поки ми осягнемо нашу мету, доведеться побороти ріжні перешкоди й поставити в належні межі конкуренцію. Таке є велике завдання, яке ми обговорювали з ґенералом Дозом. Я прошу націю без ріжниці партії співпрацювати з нами, дати нам довіря й уможливити доведення до кінця доброї справи".

Ґенерал Доз у своїй промові між іншим заявив: „Людскість виходить тепер з руїни війни на світло миру. Пакт Кельоґа був першою пробою дати виразну й ясну форму змаганню людскости до мира. Одначе скрізь не хотять задоволитися ним здобутком, але піти далі й обговорити справу, як можна осягти мету пакту Кельоґа. Справі наче воля зробити пакт Кельоґа підставою світової доби мира.

Першим практичним кроком на шляху до скріплення мира є розброєння фльот. Тут мусять працювати в найтіснішому звязку між собою і політики і знавці.

Конференція в справі розброєння не довела до нічого наслідком невідповідного складу самої конференції. При розвязанню справи розброєння не можна на тій самій конференції давати однакові права політикам і знавцям. Анґлія й Америка досі складали взаїмно на себе вину за неуспіх конференції в Женеві. Тепер обидва народи годяться між собою, що при укладі цеї конференції зроблено помилку, якої не вільно повторити".

Промова Гендерсона була дуже ентузіястична. Він запевняв, що між анґлійським та американським народами ніколи не було й не може бути ворожнечі. Її витворено штучно. Та тепер обидві держави спільно і в добрій приязні почнуть працю над заведенням світового мира.

ВІДГУКИ ДНЯ.

ТЯЖКИЙ ОБОВЯЗОК.

Вирвалося мені раз у фейлетоні, що хто зложить даток на „Вакаційну Оселю українського письменника", тому я напишу фейлетон на його ворога. Признаюся, брав я це тільки на половину серіозно і майже не припускав, що прийдеться колись додержати обітниці. Міг би я не дотримувати її, адже нині ні уряди, ні жінки, ні довжники зобовязань не додержують, але — боюся. Ануж зменшиться величезний наплив складок і „Союз Письменників" матиме до мене жаль. Ти підвів людей (скажуть), ти обіцював золоті гори, а нічого не дав (закинуть), ти тепер мусиш зі своєї кишені доплатити решту (це остання неправильне, але страху мені нагнало!).

Щоби не наразитися на закиди, виконую свою обітницу.

Дістав я лист (виписую уривки):

„Вп. Пане...

Від довшого часу чую коло себе плюття і харкання ріжних осіб, знаних і не знаних... Або плюють і харкають, або тільки плюють, або тільки харкають... А що в тім їх діланні є велика подібність, то видно, що хтось тут диріґує... Я до нічого не почуваюся, до жадного злого вчинку, належу до українських товариств, плачу вкладки, а що ніде не ходжу, то це тому, бо не бавлюся і не люблю веселих людей... Найгірший злочинець є переслуханий, а мене засудили заочно... Прошу мене взяти в оборону, а ворогів моїх осудити... Від себе їх ділання називаю „харкаппіїс ослініс".

З поважанням
(тут підпис)"

Стільки лист одного з жертводавців.

Шановний Пане Жертводавець!

Перше речення Вашого листа мене ні трохи не здивувало. Що в нас на когось, чи коло когось плюють, хоч не мають причини, то це загально принятий звичай. Найчастіше буває, що плює той, який сам має нечисту совість. Що в тім є „велика подібність", то це також не дивота. Жаден нарід на світі не вміє так зорганізовано і солідарно робити... дурниць, як ми. Диріґентів у нас досить, тільки на добрих посуха. Тому не дивуйтеся, що й у Вашім місті знайшовся диріґент, що зле диріґує. Скільки я того бачив уже на наших концертах, а не дивуюся і не хвилююся. Що ви належите до товариств — це не є заслуга, а що й платите вкладки — це обовязок кожного члена. Зате великою провиною Вашою є, що не бавитеся і не любите веселих людей. Життя коротке, колиж будете бавитися, як не на емеритурі?! А веселих людей любіть! Не думайте, що це ті, які вічно сміються з себе чи з других. Ні! Найвеселіші люди це ті, які ніколи не сміються, а плачуть навіть тоді, як несуть гроші до каси. На них ви дивіться, їх підглядайте, з ними приставайте, а буде Вам весело і будете бавитись добре, бо за дурно. Пишете про суд якийсь, про переслухання... Нічого з цього не вийде! Бо... бо::: ануж це Вам тільки так здається? Ануж це тільки оптична, чи акустична омана? Зрештою Ваше місто здавна відоме, як пристань для емеритів. Може там повітря таке сухе, що люди мусять прочищувати легені.

По моєму найліпше зробите, коли самі почнете харкати і плюти, або тільки харкати і тільки плюти а вкінці ще й начхаєте на те все.

З пошаною
Галактіон Чінка.

P. S. Від нині жертви нижче 100 зол. приймаються з подякою, але без фейлетону на ворога.

Французький кабінет прийняв плян Юнга.

З Парижа повідомляють урядово, що рада міністрів під проводом президента республики розглянула й одноголосно приняла плян Юнга, а заразом рішила розпочати переговори з іншими інтересованими державами в справі його ратифікації. Бріян здав справоздання про свої переговори в Мадриді.

Троцький та більш.-анґл. переговори.

„Фос. Цтг." повідомляє, що у вступних неофіціяльних переговорах між Москвою та Льондоном у справі навязання дипл. взаємин між СРСР. і Англією зачинає відгравати важну ролю Троцький. Один із визначних представників нар. комісаріяту для закорд. справ відвідав Троцького в Царгороді та радився його в справі договору, який СРСР. заключив би з Англією, колиб навязано дипл. взаємини. Інтервенція представника уряду СРСР. в анґл. посольстві в Царгороді, який офіціяльно мав за ціль справи віза для Троцького, була в звязи з посередництвом Троцького та мала за мету висондувати, чи анґл. уряд не агодився би приняти Троцького як надзв. більшовицького посла, який підчас необовязуючих конференцій передискутував би справу навязання дипл. взаємин.

—o—

Англійський парлямент.

Отворення англійського парляменту визначено урядово на день 2. липня 1929.

—o—

Кенуорті анґл. амбасадор у СРСР?

„Дейли Телеґреф" повідомляє, що соц. член палати громад Кенуорті буде англійським амбасадором у Москві, колиб відновлено дипльоматичні взаємини із СРСР.

—o—

СХС. вертає до парляментаризму?

У Білгороді кружляють чутки, про плянування реконструкції кабінету. Премієром став би мін. закорд. справ Марінковіч. У політ. колах кажуть, що реконструкція кабінету вже постановлена в рішаючих колах і що це треба вважати першим кроком повороту до парляментаризму.

—o—

Процес комуністів.

У комуністичнім процесі покінчили переслухувати обвинувачених. Останній обв. Кавфман (асист. варш. університету) до вини не признається. Каже, що до комун. партії не належить, але признається до комуністичних переконань.

Перший св. зізнавав В. Крупніцький, поліц. аґент, який переводив ревізію у гол. обв. Стецка і тайний аґент Будний, який підчас зїзду комуністів у Данціґу був там і інвіґілював обвинувачених. Дальша розправа в пятницю 21. червня.

—o—

Президентова запросила мурина.

Жінка президента Зл. Держав Гувера запросила до Білого Дому на чай муринського посла. Це викликало велике обурення в півд. стейтах. Один із сенаторів (із дем. партії) вніс проект резолюції, в якій Гуверовій поручається „памятати, що свій час. побут у Біл. Домі завдячує і півд. стейтам".

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·87·50—8·85·00, канадійський долар 8·80·50—8·80·50, чеська корона 0·26·40—0·27·60, австрійський шілінг 1·25·25—1·25·50, румун. лей 0·05·00—0·05·30, французький франк 0·34·50—0·34·80, швайцарський франк 1·71·50—1·72·00, фунт штерлінгів 43·50·00—43·80·00, радянський червінець 17·50—18·00.

Золото: 20 корон 36·35·00—36·60·00, 20 франків 34·20·00—34·50·00, 20 німецьких марок 41·25·00—41·50·00, 10 російських рублів 46·00·00—45·00·00.

Срібло: Австрійська корона 0·62·90—0·63·00, 5 австрійських корон 3·25·00—3·35·00, австрійський фльорен 1·65·00—1·67·00, російський рубель 2·60·00—2·70·00, копійки за рубель 1·30·00—1·35·00.

Збіжа.

Пшениця двірська 44·50—45·50, пшениця селянська 00·00—00·00, жито галицьке 24·50—25·00, ячмінь галицький броварняний 00·00—00·00, ячмінь на мливо 20·50—21·50, ячмінь пастівний 00·00—00·00, овес галицький 22·50—23·00, кукурудза румунська 32·75—33·75, бараболя промислова 0·00—0·00, фасоля біла 00·00—000·00, фасоля колірова 00·00—00·00, фасоля краєва 00·00—00·00, горох ціп-Вікторія 49·00—54·00, горох пільний 35·50—37·50, бобик 25·75—26·75, мішанка паст. в зерні 00·00—00·00, вика 30·00—32·00, сіно солодке краєве пресоване 7·00—10·00, солома пресована 4·00—5·00, гречка 30·25—31·25, льон 65·00—67·00, зубінь синій 25·00—26·00, ріпак озимий 00·00—00·00, мука пшенична 40 прц. 00·00—00·00, мука пшенична 65 прц. 75·00—76·00, мука житна 70 прц. 47·00—47·00, грисік кукурудзяний 00·00—00·00, мука кукурудзяна 00·00—00·00, отруби житні 14·25—14·75, отруби пшеничні 14·75—15·25, крупи гречані 60·00—62·00, пшоно 00·00—00·00, крупи ячмінні 43·00—44·00, пенцак 42·00—43·00, просо краєве 00·00—00·00, макухи льняні 45·00—46·00, конюшина краєва 000·00—000·00, мак синій 120·00—130·00, мак синій 90·00—100·00.

Провідник французьких радикалів за звільненням Надренії.

Париська ґазета „Республика" опублікувала статтю голови радикальної партії, посла Даляде, в якій він каже, що порозуміння між Гувером та Мекдональдом мусить приспішити зближення між Францією та Німеччиною, яке завсіди обстоювала радикальна партія. А це зближення годі осягнути без звільнення Надренії, тим більше, що від 1. вересня на основі пляну Юнґа Франція мусітиме сама платити за утримання свого війська. Тому Франція мусить взяти на себе ініціятиву в цій справі, а не чекати, поки на неї почнуть тиснути бувші союзники.

НОВИНКИ

— **Процесійний похід** на оба львівські цвинтарі відбудеться дня 23-го ц. м. в неділю на Янівський, а в понеділок 24-го ц. м. на Личаківський в тій самій годині: 2.30 попол. Збірка біля Преображенської церкви на вул. Рутовського.

— **З нашого театру.** Довідуємося, що нова дирекція театру „Кооперативи Український Театр" у Львові, що відтепер зливається в одно зі станиславівською трупою театру ім. Тобилевича, заангажувала найталановитішу артистку на наших землях по цьому боці Збруча п-ню О. Кривицьку, яка досі грає ще в театрі під дирекцією Й. Стадника.

— **Голосно й виразно.** „Інститут дослідів господарської конюнктури" у Варшаві дійшов на підставі глибокої аналізи до висновку, що цього року не можна сподіватись основної зміни на краще.

— **Авта гуляють.** На розі вул. Льва Сапіги та Вишневецьких зударились учора вечір аж три авта; одно з них було міське, ватажне. Одна таксівка вийшла з цієї зустрічі з дірами. — У полудне автова сикавка „Смок" їхала гасити пожежу на вул. Ягайлонській 11. Напроти аптики Етінґера віхала вона між трамваї і сільську фіру. Щоби їх виминути, шофер наїхав на ліхтарню, відбився від неї і вивернувся з автом. Кількох пожежників ранених і один тяжче. Пожежники не вважаючи на свої рани, поїхали гасити пожежу.

— **Розправа проти бувш. міністра Чеховича.** Розправа перед Державним Трибуналом проти бувш. міністра Чеховича пічнеться 26-го ц. м. і протягнеться три дні. У склад цього трибуналу входять: Бол. Белявський, Йосиф Бек, Антін Богуцький, Ал. Ледніцький, д-р Ярослав Олесницький, Олекс. Рачинський, Адольф Суліґовський, Вацлав Шуманський, Ст. Туґут, Тад. Томашевський, Л. Желіґовський і Петро Зубовіш. Участь публики на розправі буде дуже обмежена. Обвинувачуватимуть пп. Ліберман, Перацький і Вижиковський. Боронитиме адв. Пасхальський. Акт обвинувачення заступає соймовий внесок з пяти закидами.

— **На селі недобре.** Пишуть нам: У Чижикові в квітну неділю відібрав собі життя вистрілом з револьверу тутешній коваль Міхал Ратушинський. Кажуть, що „з розкоші". Минулого тижня невислідженi злодії закралися до місцевої церкви, розбили скарбонку і забрали 133.80 зол. Дивне, що на розбитій скарбонці лежала „мужеська" каса, якої злодій не ткнув, лише „бабську", а в цій другій були також гроші. Дня 19. червня ц. р. з потягу в 8. год. веч. зі Львова до дому верталась вдова Катерина з Крупських Лучинська, родом зі Стариськ, яворівського повіту. Якийсь бандит ударив її по голові тупим залізом і убив на місці. Не знати, чи в гру входила женячка чи спадщина. Слідство покаже. Ділося це на загумінках 100 кроків від села. Як на одно село, то на раз хіба досить. Одним словом: нездорові відносини зачинають проявлятися по наших селах. — В. Р.

— **Львів може навчитись дечого від Винник.** Один наш адвокат пише нам таке: Недавно мав я нагоду заступати цивільну справу в Городськім Суді у Винниках. Ведення розправи і порядок у суді були для мене правдивою несподіванкою. На салі розправ є окремі місця для адвокатів, які заступають сторони в часі розправи, а окремі місця для адвокатів, що ждуть своєї черги. Судя веде справи без опізнення, сторони ждуть спокійно і з належною для суду повагою, протокол з розправи списується на машині через вправного стенотиписта. Коли взяти на увагу відносини, які панують у городськім міськім суді для карних справ і заміських у Львові (давніша Секція II. і III.), де нема не тільки відповідних місць, але і крісел для адвокатів, де розправи відбуваються часом з кількагодинним опізненням, де по салях розправ панує натовп і непорядок у найвищім степені, то зі здивуванням приходиться до висновку, що провінція випереджує Львів, який повинен бути зразком для цілого краю. — О. М.

— **Виховуюча пісня.** Дістаємо такого листа: Будучи на візитації школи в Вишенці Малій ствердив я факт, що вчителька Софія Ґраевська співала зі школярами таку пісеньку: „У попа була собака, піп її любив, вона вкрала кусок фляка, він її забив… і т. д." — о. Омелян Радзикевич. — Який коментар можемо ми додати до цього? Не від нині знаємо, що деякі вчительки, ворожі нашій національности, що вчать наших дітей, підбирають такий „репертуар", щоби якнайкраще виконати свою педаґоґічну ролю по своєму розумінню.

— **Рідкий самогубець.** У Заманастирі біля Тернополя повісився на старій краватці 97-літній Вартоломей Людвичук; він привязав краватку до поруччя залізного ліжка, присівши. Лікар, що оглянув його має сумніви, чи його смерть була наслідком повішення. На кожний випадок або сам старець або хтось з тих, що ждав на його смерть не міг смерти діждатись.

— **Антисемітизм у Познані.** Власники деяких ресторанів і каварень у Познані під натиском деяких польських орґанізацій вимовили в себе працю жидівським кельнерам. Міська рада Познаня разом з управою виставки повинна би ще занятись тим, щоби кожного жида, що приїзджає на виставку, а може дати дещо заробити, — хрестити на час його побуту. Нехай чужинці, що приїзджають туди, знають, що жидів у Польщі нема.

— **Ріжні вістки.** За перше чвертьріччя цього року виемігрувало з Польщі 46.942 осіб, з чого 4.230 поза море. За той час вернулось до Польщі 5.446 еміґрантів, з чого 941 зпоза моря. — Франко-румунський банк у Букарешті проголосив банкроцтво на міліярд леїв і просив мораторії. — Примусову відпустку дістав шеф кабінету міністерства державної оборони в Празі ґенерал Ванерек за те, що за його урядування капітан Фальоут міг займатись шпигунством. — Ректорат віденського університету виключив трьох студентів на один семестр за антисемітські демонстрації; демонстрації не втихли. — Летуни французької „Жовтої Птахи" Ассолян, Льоті та Фезр дістали відзначення почесної леґії. — Німецьке міністерство внутрішніх справ заборонило перегони авт на прилюдних шляхах. — Підчас пожежі в нім. містечку Геґенавидорф один дім вспаладував; там найшли машинові та ручні кріси. — Форд випускає велику частину своїх авт як заробіткові таксівки в Ню-Йорку.

— **Письменники й політика.** Димітрій Філософоф кинув у „За Свободу!" докір на адресу ліви польських письменників, що вони не заняли ніякого становища щодо антисемітських демонстрацій у Львові та в Познані. На це відповідає йому Ю. Кален-Бандровський у „Ґлосі Правди" таким арґументом: „Те, що мусіли при кожній нагоді маніфестувати в царській Росії російські письменники, те, — на щастя, не мусить входити в обсяг діяльности польських письменників, які творять у конституційній державі". Ю. Кален-Бандровський стаючи в обороні поваги зїзду письменників, які не повинні знижувати свій авторитет займаючись такими випадковими справами, забуває при порівнянні протестів російських письменників і польських одну подробицю: один протест Толстого, Короленка або Горкого в царській Росії мав більший вплив і сягав дальше, ніж можливий збірний протест сучасних польських письменників. Польські письменники мабуть відчувають це і тому воліють мовчати.

— **Почесть для письменника.** В околиці Дрездена в Радебейль відвідав могилу відомого автора повістей для молоді Карла Мая провідник індіянів „Уайт-горс-іґль", що приїхав до Німеччини. На могилі Мая виголошено промову, в якій підкреслено заслуги цього письменника для звеличання індіян. Провідник індіянів надав вдові Мая почесний титул „індійської княжни".

— **Людоїд мужеським ідеалом.** Праська преса повідомляє, що провідник циганської молдаванської банди Олександер Філяке дістав до вязниці лист від одної розведениці в Кашау, в якому вона пише йому про свою любов. Вона приглядалась йому на розправі чотири тижні та чула його. Це їй вистачає і вона хоче стати його жінкою без огляду на те, що його засудять імовірно на досмертну вязницю. Він є її ідеалом і вона розуміє його, хоча його руки сплямлені людською кровю.

— **Менше грошей з димом.** У Варшаві відбулися загальні збори союзу тютюневих деталістів. Зі звіту союзу виходить, що споживання тютюну наслідком підвищення ціни дуже зменшилося. Протягом місяця державний польський монополь стратив яких 3 міліони зол. Для покриття цієї страти монополь проектує зменшити провізію деталістів з 9 до 5 відсотків. Цікаво, чи курці менше курять з огляду на дорожнечу тютюну, чи деякі таки відвикли від куріння.

— **Українські танці в Америці.** Наддніпрянський танцюрист, Василь Авраменко, що довший час вів балетову школу у Львові, а виїхав рік тому до Америки, має там чималі успіхи. З американської преси довідуємося, що в Ню-Йорку був 19. травня попис його балетової

піколи. У одному з часописів читаємо таке: „На сцені виступило 300 дітей в українських строях. Всі танки випали на прочуд гарно. Очевидці кажуть, що публика плакала зі зворушення і дивувались, як можна плакати при танках. Казали, що це небувале явище. Один американець, що сидів у першому раді, так захопився танками, що вийшов на сцену і виголосив промову, в якій звеличав українські національні танки і мистецьку працю д. Авраменка. Публики було понад 1.000 душ, переважно нюйорські українці-робітники. Але саля була на кілька тисяч осіб, отже „богато було порожніх місць"... і тут починається вже сумне закінчення: д. Авраменко вложив свою працю і дав всі свої національні строї для 300 дітей, а тепер ще мусить покрити недобір, як кажуть, у сумі 700 долярів. Все-ж таки він не знеохотився таким результатом, бо читаємо, що на 8. червня заповів свій виступ у Фільдельфії. Там мав він виступити з оригінальним сольовим танку „Чумак", а з ним 100 українських танцюристів у ріжноманітних гуртових і сольових танках у найгарніших одягах.

— **В справі памятника пок. М. Примівної.** Дістаємо такого листа: Тимчасовий Комітет для вшанування памяти пок. директорки Марії Примівної вирішив приступити до будови памятника на її могилі в селі Лолині п. Долина. Але більшість заінтересованих цією справою звернулася до Комітету з побажанням, щоби вдержатися з будовою памятника в селі Лолині, а постаратися перенести тлінні останки Покійної до Перемишля, де вона жила, працювала, де багато осіб її знало й шанувало. Одначе на перенесення тіла нема ще досить фондів, бо всього 60 інституток сповнило свій обовязок і прислало жертви на вшанування памяти М. Примівної. Тому з нагоди Зелених Свят просимо дуже всіх б. інституток зложити свій даток на ту ціль. Возьмімся до збірки скоро, щоб у вересні з початком шкільного року можна було перенести тіло до Перемишля. — Перемиський Комітет.

— **Мар. Т-во Молоді подає до відома паломників до Риму,** що українське паломництво, зложене із 130 осіб під проводом Ексц. Митрополита Андрея гр. Шептицького, буде принято на спеціяльній авдієнції у Св. Отця дня 10. липня ц. р. Щодо одягів то священики мусять мати реверенди, а світські паломники тільки приличний одяг без огляду на краску.

З судової салі.

Відгомін листопадових днів.

Українські студенти і студентки перед судом.

В четвер 20. червня ц. р. зізнавали далі свідки. На салі небогато людей.

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ.

Як першу переслухано під присягою св. *Гелену Водзічкову*, вдову по майорі польських військ, у якої мешкала обв. Конрадівна від 20. вересня 1928 р. Своїми зізнаннями підтверджує головні заміти акту обвинувачення щодо обв. Конрадівної. Каже, що в дні 9. листопада 1928 р. по своїм повороті з проходу коло 5. год. пополудні до дому почула неприємний запах бензини в своїм помешканні. В покою обв. Конрадівної був вже, як довідалася про це від служниці Філібівної, незнакомий мущина і незнакома панна, які вийшли разом з обв. Конрадівною біля 7-ої, а потім каже, що коло 6-ої або три на шесту вечером. Тоді свідок зайшла до покою обв. Конрадівної, де застала все в порядку і відчинила своїм ключиком шафу з річами обв. Конрадівної, де мали бути паперові скриночки, які пізніше заквестіонувала поліція і мала знайти в них вибуховий матеріял. Каже, що також мали бути флишочки з бензиною, якої запах звернув її особливо увагу, що щось в покою мусить бути. В тім часі надійшла обв. Конрадівна разом зі сестрою з кошиковою валізкою в руках, до якої обв. Конрадівна хотіла поскладати своє брудне білля, аби передати його через проф. Бриковича до своїх батьків до Тернополя. Обв. Конрадівна оповідала, що в шафі зложив пакунок незнакомий мущина, який представився їй гімназійним професором з Тернополя і просив її переховати пакунок в шафі до другого дня. На заяву свідка, що це вибуховий матеріял і що вона про це повідомить поліцію, сестра вийшла разом з обв. Конрадівною, забравши при тому брудне білля до кошика.

Св. *Катерина Філібівна* служниця пані Водзічкової під присягою нічого нового не внесла своїми зізнаннями до розправи і зізнавала як її пані. Зазначила, що вона на два тижні перед 9. листопадом випрала справді білля обв. Конрадівної, але з її постелі, так, що обв. Конрадівна мога мати своє брудне білля, про що одначе сумнівається прокуратор.

Переслухано ще св. *Стефанію Лімбергіну* теж під присягою, яку закликала її тета Водзічкова, як відкрила пакуночки в шафі обв. Конрадівної. Каже, що з обв. Конрадівною деколи розмовляла і що вона робила на свідка дуже симпатичне враження.

Після того ввійшла на салю св. *Дарія Гординська*, абсольв. Муз. Інст. Обор. д-р С. Шухевич спротивився її заприсяженню по думці § 170 к. п. Прокуратор заявився за її заприсяженням і трибунал по одно-мінутовій нараді заприсягнув св. Гординську. Оповідає, що обв. Конрадівну знає з Музичного Інституту вже кілька років, але сердечних товариських взаємин з нею не вдержувала. До обв. Конрадівної зайшла за цілий час її знакомства лише один раз і то в дні 9. листопада 1928 р. коло години три на сему вечером по ноти е-моль Шопена, які позичила обв. Конрадівній ще мабуть в червні 1928 р. Їх конечно потребувала на ювилейний концерт Музичного Т-ва ім. Лисенка у Львові тому, що мала тоді грати на фортепяні. Обв. Конрадівної в хаті не застала і тому вернула щераз до її помешкання по короткім часі і в присутности п. Водзічкової знайшла собі сама свої ноти між її паперами. Запевняє, що абсолютно не приходила з незнакомим мущиною до обв. Конрадівної в дні 9. листопада, як це мала зізнати обвинувачена на поліції а св. Водзічкова теж запевняє, що незнакома пані, яка виходила з незнакомим мущиною і обв. Конрадівною з її помешкання — це не була св. Гординська. Далі свідок заявляє, що вона прощає обв. Конрадівній неправдивий закид на її адресу і не прилучається до карного поступовання. Після того відчитав предсідник листа (грипс), який св. Гординська написала до своєї матері з вязниці, де сиділа біля два тижні у звязку з закидами на її адресу обв. Конрадівної, але цей лист переловлено. В нім потішає матір, що їй добре у вязниці живеться і висловлюється не конче похлібно про свою товаришку, обв. Конрадівну. Опісля обор. д-р Шухевич поставив свідкові таке питання: Як пані назвали би таку людину, яка приводить незнакомого мущину до помешкання невинної особи, де він залишає пакунки, за які опісля цілком невинну особу арештують і чи це було би чесно з її боку. Предсідник ухилив це питання і звільнив свідка від дальших зізнань.

Далі переслухано св. *Дарію Герасимович*, яка на вступі своїх зізнань заявила, що не буде зізнавати цілком на свою товаришку, бо не хоче стягати на свою голову ганьби і сорому від цілої української суспільности. Опісля сказала, що не буде присягати і відмовляє зізнань, хочби це потягнуло за собою передбачені законом строгі консеквенції для неї. Але вкінці уляглa переконуванням предсідника і оборонців і тому її заприсяжено. Своїми зізнаннями нічого нового до розправи не внесла і заперечила, аби вона колинебудь повідомляла обв. Конрадівну про прихід до неї незнакомого мущини. До карного поступовання не прилучається, бо свої слова обвинувачена висказала в поденервуванні.

Св. *Ірена Брикович*, студ. політехн., заприсяжена, зізнала, що її батько приїздив до Львова мабуть в дні 9. листопада 1928 р., через якого мала сестра обв. Конрадівної передати брудне білля, довідавшися від свідка про побут її батька у Львові. Що її батько був у Львові в дні 9. листопада, на це вказувала картка, писана до доньки в дні 7. листопада, що приїде до неї в пятницю (себто 9. листопада).

Переслуханий св. *Іларіон Брикович* під присягою дійсно потвердив, що був в дні 9. листопада 1928 р. у Львові, але білля не брав від сестри обв. Конрадівної, а яка напевно про його приїзд знала від його доньки, бо мешкають обі разом в інституті СС. Василіянок.

Св. *Тадей Смольніцький*, підкомісар у слідчім відділі поліції зізнає незаприсяжений про те, хто переводив з тайних агентів ревізію в помешканні обв. Конрадівної і що вона зізнавала на поліції про заквестіоновані в неї річи, які називає „саботажевими" і додає, що військова хемічна експертиза не ствердила, що це дійсно вибуховий матеріял, але він послугувався хемічною експертизою попередніх випадків, бо з таким самим матеріялом поліція мала вже два рази до діла в попередніх роках. Каже на питання обор. д-ра Шевчука, що обв. Конрадівну лише заанґажовано до праці на користь У. В. О., хоч до неї мабуть не належить, бо тепер У. В. О. приняло інший напрям у своїй праці.

Обор. д-р Шухевич: Який систем панує тепер в УВО — трійковий, пятковий, чи десятковий?

Св. Смольніцький: Пан меценас міг би мені краще про це сказати. (На це всі сміються).

Обор. д-р Ганк.: УВО приняло нині інший напрям у своїй праці. Що це значить?

Св. Смольн.: Нині УВО обіймило широкі маси.

Далі св. **Володислав Войцеховський,** тайний агент, незаприсяжений, зізнає, що він знайшов при ревізії в обв. Конрадівної.

Св. **Степан Подгорецький,** командант поліції в Підгайцях, заприсяжений, зізнає що обв. Сена зізнавав по своїм арештуванні. Каже, що по його довірочним відомостям обв. Сена мав читати „Сурму" і другим мав давати до читання. На питання обор. д-ра Шухевича, якій особі давав читати, свідок відповідає, що не знає, а опісля каже, що йому не сказав ще нього тайний агент. (На салі сміх). Каже, що обв. Сена займався живо політичними справами. На питання обор. д-ра Шухевича, якими саме — відповідає, що брав живу участь у передвиборчих вічах УНДО до сойму, ходив на Зелені Свята на цвинтар з процесією, забігав до домівки „Просвіти" і П. С. К. на балачку, але яку саме, теж не вміє дати ясної відповіди обор. Шухевичеві, але додає, що напевно балакав про УНДО. Вкінці заявив, що обв. Сена не є навіть студентом університету, що обв. Сена спростував. Про саме арештування обв. Сени і особисту ревізію, яку переведено в нього на залізничій стації в Підгайцях зізнавали під присягою ще св. **Антоні Кропідловський** — поліцай, **Гнат Маєвський** — тайний агент і св. **Казимир Ольшевський,** урядовець залізничого руху в Підгайцях.

Далі свідки **Станислав Степалковський, Тадей Дембіцький** і **Юліян Прайзлер,** всі три тайні агенти поліції під присягою зізнавали, як то вони переводили ревізію в дні 1. листопада у обв. Процишинів і що в них при ревізії заквестіоновано. Оба останні свідки зізнають, що вони шукали ще другим разом за зброєю у помешканні обв. Процишинів, але без ніякого позитивного наслідку.

Знова св. **Ярослав Макарушка,** студ. мед., заприсяжений, зізнає дуже докладно, чого ходив вечером 2. листопада 1928 р. до помешкання обв. Чижівної і чому відкинено реферат обв. Чижівної „Пластовий розказ". Вкінці знаток Ришард Сарторі подав своє ореченя щодо заквестіонованих при ревізії в обв. Мойсеовичівної револьверів німецької марки.

На тому перервано розправу до завтра.

З життя наших установ.

Другі звичайні заг. збори Т-ва „Ощадність".

Українське Т-во для пропаганди господарности та добробуту „Ощадність", кооператива заснована у Львові 15. жовтня 1927 р., відбуло 31. травня ц. р. в домівці „Центробанку" свої другі звичайні загальні збори.

Голова Надзірної Ради д-р **Михайло Волошин,** відкрив їх короткою промовою про незвичайне значіння господарности і ощадности в народі та про їх сподівані великі благодатні наслідки, почім зібрані члени доручили йому провід зборів.

По відчитанні та затвердженні протоколу з попередніх загальних зборів директор „Центробанку" **Остап Луцький** виголосив докладне звідомлення Управи і Надзірної Ради про діяльність товариства від 15. жовтня 1927 р. Ідучи за міжнародним звичаєм, товариство дало в 1926 р. почин до уладжування щорічних українських **„свят ощадности".** Дня 30. жовтня 1927 р. відбулося друге „свято ощадности" в десятьох місцях у Львові. На протязі жовтня і листопаду ділового року відсвятковано день ощадности в 14 повітових осередках і численних селах. В 1928 р. уладжено 28. жовтня 18 „свят ощадности" у Львові, а потім коло 20 у повітових осередках та селах. На кожнім святі виголошувано реферати та поширювано відозви за постійними збірками поголовних, хочби й найдрібніших грошевих ощадностей, — за розбудовою самовистарчальних українських ощадно-позичкових кооператив, опертих передовсім на масових ощадностевих вкладках, — та за поширенням власними силами всенароднього капіталу для розбудови суспільного народнього господарства. Поза цим відбуто в 1928 р. у Львові такі „свята ощадности" у всіх народніх школах УПТ, в торговельній школі „Просвіти", в дівочій гімназії і в учит. семинарії „Рідної Школи", в гімназії СС. Василіянок та в державній дівочій учит. семинарії. Цілю цих свят було поширення сітки українських **„шкільних щадниць".** Є їх вже у Львові та в краю 21. Організації ощадностей поміж шкільною дітворою присвячено окрему нараду управи товариства з провідниками шкільних щадниць 21. жовтня 1928 р. Деякі шкільні щадниці, напр. в коедукаційній українській гімназії ім. Франка в Дрогобичі, в українській гімназії в Тернополі, в українській держ. гімназії у Львові, у всенародній школі в Лапшині (береж. повіту), в школі „Р. Ш." в Копичинцях, в Соколі (пов. Камінка Стр.), у львівській дівочій школі ім. Шевченка у хлопячих школах „Р. Ш." у Львові — розвиваються дуже гарно. — В краю зорганізувало товариство **17 повітових відділів,** кожний відділ основує свої **збірниці ощадностей,** з яких часто виростають ощадно-позичкові кооперативи. У звідомленні подано вислід праці найдільніших повітових відділів товариства: в Борщеві, Делятині, Зборові, Жовкві, в Копичинцях,

у Львові, в Самборі, Сокалі, Стрию та Яворові. Гасло постійних збірок поголовної дрібної ощадности через збірниці товариства „Ощадність“ і кооперативи піддержує кріпко також „Ревізійний Союз Українських Кооператив“ і його видавництва. Спільними силами обидвох організацій, при допомозі усієї української преси, ціль товариства утревалюється чимраз кріпше в загальній опінії та здійснюється чимраз краще, передовсім у краєвих та повітових банках і сільських ощадно-позичкових кооперативах.

На жаль, мале число членів Т-ва (120) не дає йому змоги поширити пропаганду за господарністю та зорганізованою ощадністю. **Білянс** „Ощадности“ з 31. 12. 1928 р. виказує, що на пропагандистичну діяльність, себто на брошури, летючки та друки —Т-во могло витратити тільки 1.096 зол. 27 гр. Кошти завідування виносили лиш 134 зол. 16 гр., бо льокаль, урядовця та більшу частину інших адміністраційних видатків покрив „Центробанк“, як центральна каса українських кооператив. Рахунок зисків і страт виказує недобір на 1.133 зол. 82 гр. Цей недобір є самозрозумілий в Т-ві, що веде тільки пропаганду. Щоби на покриття цего недобору за перший рік істнування Т-ва не зужито його власного майна (1.201 зол.), центральні економічні іституції зложили на цю ціль на протязі біжучого року окремі датки. До товариства зголошуються нові члени, зрозуміння для його праці як і її висліди зростають, тому є всяка надія, що праця „Ощадности“ піде в будуччині ще краще і живіше.

Над оцим звідомленням та білянсом Т-ва розвинулася (під проводом **о. Дамяна Лопатинського**) жива дискусія, в якій промовляли: дир. „Дністра“ **Колтунюк**, дир. РСУК **Филипович**, голова Ради РСУК інж. **Павликовський**, дир. „Центробанку“ **д-р Кость Левицький, О. Саевич** і **О. Луцький**. Всі бесідники підкреслювали потребу істнування окремого товариства для пропаганди за ощадністю та господарністю, добрі висліди дотеперішної праці та подавали внески на дальше поширення впливів та матеріяльне забезпечення товариства.

По справозданні контрольної комісії з провірки рахунків та білянсу товариства збори ухвалили (на внесок дир. Филиповича, як референта контрольної комісії) приняти предложений зборам білянс за 1928 р. та уділити абсолюторію Дирекції товариства і Надз. Раді. Поза цим одноголосно ухвалили перенести білянсовий недобір в висоті 1.133 зол. 82 гр. на наступний рік з тим, що з датків вплачених вже в 1929 році центральними установами на покриття недобору утворюються окремий фонд і ним цей недобір покриється.

Дирекції товариства доручили збори приступити до видавання спершу хочби чвертьрічника, як пропагандистичного органу товариства. Цими ухвалами вичерпано порядок нарад і збори покінчено.

Тяжкі часи спричинені світовою конюктурою і ще більше особливою державною господарською політикою, розбудили в українськім народі свіжі сили взаїмної самопомочі. Поліпшена організація праці в усіх наших індивідуальних господарствах та суспільних установах, господарність та ощадність на всіх ділянках життя і праці, вперте організування постійних і поголовних, хочби й найдрібніших готівкових ощадностей для розбудови власних кредитових кооператив, постепенна розбудова незалежним, власним кредитом чимраз то нових моторів народнього господарства — ось і велика програма нашої дальшої праці. Ця програма буде здійснюватися тим скоріше, чим більшою буде пропаганда товариства „Ощадність“. Щоби цю пропаганду як слід поглибити та поширити, вся українська суспільність повинна підтримати товариство „Ощадність“ масовим приступленням в його члени. Членський уділ виносить тільки 10 зол., вписове 1 зол. Вписи приймає товариство в бюрах „Центробанку“ (Ринок ч. 10).

Лист до Редакції.

Ще про термін „руський“.

На бажання намічених українських співробітників „Руху Словянського“ у Львові, заявляю, що лист до редакції цього журналу підписаний ними і мною в справі термінольогії „руський“ уживаної згаданим журналом, помістив я на сторінках „Діла“ без попереднього порозуміння з ними.

Львів 20. червня 1929.

Д-р М. Рудницький.

З театру.

Великий Міський Театр. — Опера Бетовена „Фіделіо“, виставлена оперовою школою Консерваторії Польського Музичного Товариства у Львові.

Вчорашня вистава відомої та цікавої своїм змістом, музичним обробленням і ще більше своєю історією опери Бетовена „Фіделіо“ інтересна для нас не так своєю постановкою і мистецьким виконанням, які не належали до дуже вдатних, але радше тим, що брали в ній участь і деякі наші співацькі сили. Всі вони виступали в тій опері як учні оперової школи львівської Консерваторії при Польському Музичному Т-ві, яке цю оперу і виставляло.

Споміж усіх молодих адептів оперового мистецтва на перше місце вибилася цього вечора без сумніву панна Ірина Туркевичівна в ролі Марцеліни як культурним і вмілим орудуванням голосом так і вдатною сценічною грою. Панна Ірина Туркевичівна відома вже нашій громаді у Львові та в краю з концертової естради. Перед кількома літами концертувала вона як солістка з „Бандуристом“, що влаштовував концерти в цілому краю. Самозрозуміло, що тепер культура її голосу поступила дуже вперід. Титулову партію Фіделія (Леонори) відтворювала Юлія Преторіюс. Вона розпоряджає гарним голосовим матеріялом, але голосом орудує ще менше справно. В другій частині опери співала богато краще ніж у першій, де, видно, трема робила своє. В акторському відношенні видно було в неї богато старання та зусилля. В невеличкій партії Дон Фернанда (міністра) симпатичним був п. Стефан Сніжик (ще не давно співав він у нашому театрі), що розпоряджає великим голосовим матеріялом (бас), та орудує ним уже значно краще ніж минулого року, коли то він співав у концертовій постановці „Аіди“ під проводом проф. Заремби. Споміж інших виконавців слід назвати И. Зарицького, що має симпатичний голос, але слабо ним орудує. Сценічно справився він зі своєю ролею вдатно. Поза тим треба згадати про партію Фльорестона (тенор), яку відтворював І. Гляди. Диригував д-р А. Солтис.

К.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Пятниця 21-го, г. 7·30 веч. „Вишневий сад“ Чехова. Виступ театру Станиславського.

Субота 22-го, г. 3·30 попол. „Севільський цирулик“. Гостинний виступ О. Олегіної.

Субота 22-го, г. 7·30 веч. „Одружіння“ Гоголя. Виступ Театру Станиславського.

Малий Театр:

Пятниця 21-го, г. 7·30 веч. „Пігмаліон“. Гостинний виступ А. Венгерка.

Субота 22-го, г. 7·30 веч. „Пігмаліон“. Гостинний виступ А. Венгерка.

Кіна.

„Апольо“: „Спортовець із любови“.
„Кольосеум“: „Козаки“ (Толстого).
„Лев“: „Пат і Паташон як герої“.
„Люна“: „Демон копальні золота“.
„Марусенька“: „Мусиш зі мною оженитися“ і „Серенада“.
„Оаза“: „Жертва кабарету Гонґ-Конґ“.
„Палас“: „Цісарський післанець“ (Бартольомео Пагано).
„Пан“: „Божевілля одної ночі“.
„Пасаж“: „Стій!“ (Еді Польо) й американська комедія та Гомонтів тиждень.
„Утіха“: „Знак Зорн“ (Дуглас Фейрбенкс).
„Фатаморгана“: „Царський курєр“ (Жіль Верна) з Наталією Ковалко, Мозжухіним і Гайдаровим.
„Химера“: „Осміх сонця“.

Програма радіо.

Субота 22-го.

Льондон (358). 22·35 Композиції Гайдна Вуда.

Париж (1744). 22·15 Музика до танців

Берлін (475,4). 20·00 „Тит“ опера Моцарта.

Відень (519,9). 20·00 Часопис; Капела. легка музика.

Давентрі (482,3). 28·00 Симфонічна орхестра.

Міляно (504,2). 17·00 Квінтет.

Будапешт (545). 19·35 Опера. 21·50 Мадярські пісні.

Ленінград (1000). 19·00 Популярний концерт.

Москва (1442,3). 10·30 З опер і оперетток.

Харків (1680). 18·00 Камерний концерт.

Київ (775) 19·30 Популярний концерт.

Мюнхен. (536,7). 20·15 Веселий вечір.

Познань (339·8). 19·15 Музична інтерлюдія.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр дир. П. Карабіневича.

Сможе:
22.VI Маруся Богуславка.
23.VI Вій.
Сколе:
24.VI Осінні Маневри.
25.VI Базар.
26.VI Чесна Сузанна.
27.VI Тітка Чарля.

Готується до постанови: „Доріна“, „Весілля при ліхтарнях“ і „Захар Беркут“. До Театру заанґажовані: артистка Театру Львівської Кооперативи і Т-ру п. Стадника п. Бенцалева, п. Цісикова, а також дириґент тихже театрів п. Цісик.

5 7—?

Український Театр під дир. Ів. Когутяка.

Гниляни:
Субота 22.VI. „Пташник з Тиролю“, оперетка.
Неділя 23.VI. „Чар мундуру“.
Понеділок 24.VI. „Чесна Зузанна, оперетка.
Миколаїв:
Вівторок 25.VI. „Маруся Богуславка“.
Середа 26.VI. „Пташник з Тиролю“, оперетка.
Четвер 27.VI. „Чесна Зузанна“, оперетка.

1—?

Вписи до 4-о кл. школи вправ (дівочої) при III-ій Держ. Сем. учит. жін. у Львові вул. Стршала ч. 3/1. пов. (бічна Ісаковича) відбудуться в днях 28-го і 29-го червня 1929 р. в год. 9—12 рано і 4—6 попол.

2286 1 3

Дирекція державної гімназії з українською мовою навчання в Тернополі подає до відома, що вступні іспити до кляси І-ої на шк. рік 1929/30 відбудуться дня 28. червня, а також іспити до кляс вищих (II VIII) дня 29. червня 1929. — **Дирекція гімназії.**

2280 1—1

Оповістка. Доводиться до відома української еміграції в Польщі, що в Українській Станиці при м. Каліші відкрили вписи учнів до гімназії імени Т. Шевченка на 1929—1930 шкільний рік, до кляс: підготовчої (діти від 8—12 р.), першої (від 9—13 р.), пятої, шостої і матуральної (без ріжниці віку). До гімназії мають право вступу бувші інтерновані армії У. Н. Р. та члени їх родин. Учні гімназії користуються даровим помешканням у загальних бараках, а в разі можливости й харчовою допомогою. Прохання надсилати на імя Директора гімназії Kalisz, skrzynka poczt. N-o 61. з такими відомостями: 1) Ранґа, імя та прізвище просителя. 2) Частина, що в ній служив. 3) Рік, місяць і дата народження учня. 4) Попередня освіта. Вступні іспити дня 9. вересня. — Навчання в гімназії розпочинаються дня 15. вересня. — **В. Андрієвський**, директор гімназії.

Прогулька на Лисоню. Для вшанування памяти поляглих Усусусів на Лисоні коло Бережан уладжуємо прощу в дні 23. червня ц. р. — Виїзд з Личакова год. 9·08 рано, відїзд з Бережан 16·43. Приїзд на Личаків год. 20·12 м. — Повідомніть знайомих. — **Ініціятивний гуртон.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ВСІЛЯКІ годинникарсько-юлерські роботи виконує найстараннійше Домбровскі-Розважевскі Львів (Готель Жоржа) вул. Академічна ч. 2.

1366 а) 54—?

ЦЕГЛУ СИХІВСЬКУ першої якости по цінах конкуренційних доставляє вагонами. — Я. Найвонер, Львів, вул. Стрийська ч. 26 Телеф. 48—37.

2285 1—3

ДЯК іспитований, кавалер з теноровим голосом, вправний дириґент хору, пошукує посади. — Зголошення Кооператива, Радруж, п. Горинець.

2282 1—1

ГАРНИЙ і рентовний склеп корінний на провінції дешево до набуття. — Зголошення письменні до Союзу Українських купців, Підвале 9.

2281 1—1

ЛЬВІВСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО прийме рухливого пана, що має звязки з українськими інституціями як спільника в зисках без вкладу. — Зголошення під „Gel“, Бюро оголошень Бриха, Львів, вул. Косцюшка ч. 2.

2279 1—1

ПОШУКУЮ товариша до Америки такого, що був в Америці, постараюся, що буде міг найшвидше виїхати, кошта подорожі має сам покрити. — Зголошення до Адміністрації „Діла“ під „Добра нагода“.

2283 1—1

ГОДИННИК ВАШ буде найдокладніше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха** Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні.

3 б 171—?

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Видавничої Спілки „Діло“. Львів, Ринок ч. 10.